

→ نوع چهل و چهارم: در ستم و توفیر قرآن

ستم و سوز در قرآن بر دو قسم است:

۱. آن است که معنای آن بر حسب ظاهر است و در مدار است و پس از تشخیص توهم و تا حدی آن آشکار و روشن می گردد.

✓ ولا تعجل آموالکم و اولادکم انما یرید ان یغنیکم بهانی الدین *

معلق به غنایم است و باید بعد از اولادکم بیاید.

نی الدین
→ حال + بعد از خود

✓ اولادکم سنت من ربکم لعلکم تقربون *

داجل سستی

✓ انزل علی عبده القرآن ولم یجعل له عوجاً * میماً

حال برای القاب

✓ انی ستوبیل و رافعل الی *

→ انی رافعل و ستوبیل الی

✓ لکم عذاب شدید بما کنتم تکفرون *

برای آنچه عذاب شدیدی در روز حساب است به خاطر آنکه به فراموشی گرفتار

بیم الکاب
بجمله ای - به ما سنوه
خاند

✓ وَاِذَا جَاءَهُمْ اُنْرٌ مِّنَ اللّٰسِ اِبْرَ الْكُوفِ اُذَاعُوْا بِهِ ... وَلَوْ اَدْرٰكُكُمْ اَنْتُمْ لَآتِيْتُمْ
اَلْشَّيْطٰنَ الْاٰتِيْنَ *
اذا تدلوا

✓ فَتَالُوا اَرْنٰا اِنَّ هٰرُونَ * خَدَارًا اَسْرَاطًا بِمَا نَشَأْنَ اِيْدهِ ← دَاخِلٌ لِّقَوْلِهِ خَدَارًا بِمَا نَشَأْنَ اِيْدهِ
هارة به حال بگری تالوا

✓ وَاِذْ تَدْلُمُ نَفْسًا فَاذْرٰا نَمَّ فِيْهَا * ۷۲ تَبْرَهْ اِنَّ اَنْتُمْ اَنْ تَدْكُوْا تَبْرَهْ * ۷۷ تَبْرَهْ
اول کسی را کشید بعد خدا دستور ذبح صادر کرد که در این آیه اول موصوف آمده.

✓ اُرْنٰتِ سِنِّ اَكْزٰ اِلَيْهِ هَوَاهُ * هَوٰى - به معنای سلی و گرایش
خداست و اسود تو چه قرار داد ← هَوٰى نفس را خدا قرار داد
هواه

✓ وَالَّذِيْ اَخْرَجَ الْمَرْعٰى * فَعَلَهُ غٰثٌ اَهْوٰى * اَهْوٰى - سبز و غثا - گیاه خشک
اَهْوٰى - حال
یعنی تواند زمین غثا و سبز را
یعنی تواند زمین غثا و سبز را

✓ دَسَّ اِلْبَاطَ اَجْدَدُ بَيْضٍ وَ تَمْرٌ مُّتَلَقٌ الْوَاوِيْثَ اَغْرَابِ سَوْدٍ *
سود غرابیب ← غرابیب : سیاهی سواد

✓ وَاَنْتَ قَائِمٌ فَفَعَلْتَ لَيْسَ اَهَا مَاسِحٌ ... اَللَّيْسَ تَدَادُ خَدًا بَعْدَ اَخْتِنِيْ
فشرهاها

✓ دفعه هفت به و ششم بها لولا ان راى برهان رتبه *
تسلسل
تسلسل بها

۲. آن است که به حسب ظاهر در معنی شرط ندارد ولی به جهت احوال و توجه بشر به اینست تقدم کرده است
شمس الدين من الصانع در کتاب المقدمه فی شرح الاقطار المقدمه . ده دلیل برای تقدم و تاخورد قرآن بیان کرده :

۱. تبرک ← مانند خود داشتن خلق تعالی در امور بر اجتهت

✓ شهدا ... انه لا اله الا هو و الملائکه و اولوا العلم *

✓ و اعلموا انما نعظم من نبي فان ... حسنة و لا رسول ... *

۲. تقدیم ←

✓ من يطع الله و ارسوله * ✓ ان الله و ملائحته يصلون * ✓ و رسوله الحق ان يرضوه *

۳. تشریف ←

✓ ان الحسن و الحسين ... * تقدم نذر بر رسول

✓ الكرم بالكرم و اللقب باللقب ... * تقدم كرام بر بره

✓ نُجْرَجُ الْكَلْبُ مِنَ الْمَيْتِ ... * ✓ وَاَسْتَوَى الْاَصْحَادُ لِاَلْاَسْمَانِ * تقدم نذره بر نذره

✓ وَالْحَيْلُ وَالنَّجَالُ وَالْحَمِيرُ لِرَبِّهِنَّ * تقدم اسم بر چهار بابال دیگر

✓ وَعَلَى سَعْدِمْ وَعَلَى اَصْحَابِمْ * ✓ اِنَّ الرِّمْحَ وَالرَّبْرِبْرِدَ الْعَوَادُ * تقدم جمع بر بصیر

✓ اِنَّ اَفْزَانَ سَعْدِمْ وَاَصْحَابِمْ * ✓ سَمِعَ بَصِيرًا * تقدم جمع بر بصیر

✓ وَاِذَا اخْتَفَا مِنَ الْغَيْبِ شَاقِمٌ دَيْبُكَ مِنْ نَوْجٍ ... * تقدم با سیر ارم بر با سیران دیگر

✓ سَنَ رَسُولٍ وَاَبْنِي * تقدم بدل بر بی

✓ وَاَسْمَاعُونَ الْاَوْلَادُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَاَلْاَنْصَارِ * تقدم محاط بر انصار

← تقدم اصحاب یمن بر اصحاب شمال

← تقدم حن بر انسان

← تقدم با سیران ، صدیقین ، شهدا و ائمه صلحان

← تقدم اسماعیل بر اسحاق = در آیه و در آیه بی سیر از لیل المؤمن بالانزواء

← تقدم موسی بر هارون = در سوره طه = به جهت رعایت قافله آیه ها درین جمله آورده

← تقدم جبرئیل بر میکائیل

← تقدم موسی بر هارون از جمله ها

← تقدم آسمان بر زمین

✓ مَسَاعًا لَكُمْ وَأَنْفَعًا لَكُمْ * ✓ تُسَبِّحُ لَهُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْحَمْدُ * قَدِيمٌ هُوَ بَدِئُ الْوَسْمَانِ

→ تَنْجِيحٌ بِرُزْقًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْفُسُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ *

تَقْدِيمُ الْغَنَاءِ بِرُزْقٍ يَكُونُ بِهِ لَيْتٌ ذِكْرُ رُزْقِهِ فَهَلْ رَأَيْتُمْ

→ رُزْقًا مِنْهُ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْغَنَىٰ فَتُنْفَرُوا مِنْهُ فَمَا كَانَ مِنْكُمْ

→ قَدِيمٌ حُورٌ مُسْتَبْرَهَاتٌ فِي حُجْرَاتٍ مَعِينٍ * ✓ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ * وَجَاهِلٌ لِتَقْوَىٰ اللَّهِ يَوْمَ يُدْعَىٰ إِلَى اللَّهِ كَذِبًا يُكَذِّبُ

→ بِهِ لَيْتٌ رَعَيْتَ فَلَا تَلْعَبَ وَرَأَيْتَ كَيْفَ يَحْكُمُ الْأَوَّلَ

✓ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَاتِ * قَدِيمٌ غَيْبٌ بِرُشْدَاتٍ * ✓ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ * بِهِ لَيْتٌ رَعَيْتَ فَلَا تَلْعَبَ وَرَأَيْتَ كَيْفَ يَحْكُمُ الْأَوَّلَ

ع. سَابِقٌ →

ا. تَسَابُحٌ بِاسْمِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

✓ وَكَلَّمَ فِيهَا جَلِيلٌ مِنْ تَكْوِينٍ وَخَشَىٰ لِتَكْوِينِ رَبَّهِ أَنْ يَطَّارِقَهُ رَبُّهُ فَذَكَرَ الْحَقَّ وَنَزَلَ إِلَىٰ رَبِّهِ أَلَّا يَكُونَ مِنَ الْمُكْفُرِينَ

→ تَقْدِيمُ حَالَتِهِ بَارِكْتَ أَنْزَلْتَ عَلَيْهِ رُزُقًا مِنْ رَبِّكَ وَنَزَلَ إِلَىٰ رَبِّهِ أَلَّا يَكُونَ مِنَ الْمُكْفُرِينَ

✓ وَالذَّنَّ إِذَا أَنْفَعُوا لَمْ يُسْرِفُوا لَمْ يُعْتَدُوا * وَالسَّابِقَ السَّابِقَ أَعْلَمُ الْكَلِمَاتِ وَالسَّابِقَ السَّابِقَ أَعْلَمُ الْكَلِمَاتِ

→ تَقْدِيمُ اسْمِ اللَّهِ بِرُزْقٍ مِنْ رَبِّكَ وَنَزَلَ إِلَىٰ رَبِّهِ أَلَّا يَكُونَ مِنَ الْمُكْفُرِينَ (در مورد عباد الرحمن است)

✓ تَرْغَمُ الرِّيحُ حَوْفًا وَمَطْمًا * قَدِيمٌ تَوْنٌ بِرُزْقٍ مِنْ رَبِّكَ وَنَزَلَ إِلَىٰ رَبِّهِ أَلَّا يَكُونَ مِنَ الْمُكْفُرِينَ

✓ و حَلَبُهَا وَأَمْرًا آتٍ لِلْعَالَمِينَ * تَقْدِمُ زَيْنُ حَضْرَتِ مَرْيَمَ بِرُحْمَتِ سَبِيحٍ - حِينَ سَبَّاحٍ فِي زَيْنِهَا وَبُورِهَا

بَشِيرًا آتِيَةً بُوْدَةً وَالسَّيِّئَاتِ فِيهَا *
بِهَيْبَتِ زَيْنِ حَضْرَتِ سَيِّدَةِ آتِيَةِ مَبْلُ

✓ وَ حَلَبُهَا مِنْ مَرْيَمَ وَأَمْرًا آتٍ * تَقْدِمُ حَضْرَتِ سَبِيحٍ بِرُحْمَتِ سَبِيحٍ - بِهَيْبَتِ زَيْنِ حَضْرَتِ سَيِّدَةِ آتِيَةِ مَبْلُ

✓ رَطْبًا آتِيًا حَلَبًا وَعَلَى * تَقْدِمُ حَلِيمٍ بِرُحْمَتِ سَبِيحٍ - زَيْنِ الْوَالِدِ آتِيَةً آتِيَةً - أَزْكَى حَلِيمٍ فِي الْكُرْبِ *
بِهَيْبَتِ زَيْنِ حَضْرَتِ سَيِّدَةِ آتِيَةِ مَبْلُ

۲. سَابِقَ نَفْطِي لَمْ أَزْعُدْ تَقْدِمَ يَا تَاخِرَ اسْمِي :

✓ هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ * ✓ وَ لَعَدَ عَلِمْنَا الْمُسْتَدْسِينَ سَلَّمَ وَ لَعَدَ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ *

✓ لَمَنْ سَاءَ سَلَّمَ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ * ✓ مَا بَدَأْتُمْ وَأَخَّرْتُكُمْ *

✓ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ * ثَلَاثَةٌ مِنَ الْآخِرِينَ * ✓ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ سَلَّمَ مِنْ بَيْنِ رَسْمٍ وَ بَعْدِ *

✓ لَهُ الْكَمْدُ فِي الْأَوَّلِيَّاتِ وَ فِي الْآخِرَةِ *

← ثَلَاثَةٌ مِنَ الْآخِرَةِ وَالْأَوَّلِيَّاتِ * - بِهَيْبَتِ رِعَايَةِ فَاصِلَةِ آيَاتِ

← هَذَا يَوْمَ الْوَصْلِ مِمَّا كُنْتُمْ وَالْأَوَّلِينَ * تَقْدِمُ سَبَّاحِينَ بِرُحْمَتِ سَبِيحٍ - بِهَيْبَتِ رِعَايَةِ فَاصِلَةِ آيَاتِ

فاصله آيات

۵. تو کیم به هفت تا عدد دستوی و سغایش ۵

✓ سن دگر و صیغه یوحی بها آردن * تقدم و صیغه بر قرین به به هفت تا عدد اجبت و صیغه
در جمله شریعا قرین بر وقت حکم است.

۶. صفت دانش (سقا) ۵

۱. از کلمات وجود یافتن در زمان خلقت

← شب بر روز ← تاریکها بر نور ← آدم بر نوح ← نوح بر ابراهیم ← ابراهیم بر موسی
← موسی بر عیسی ← داود بر سلیمان ← زرتشتیان بر ایزان ← عابد بر محمود
✓ اینه بصرفی من الملائكة رسلا ومن الناس *
✓ قل لا اذوا حل ونبات * ← همپران بر فرزندان
✓ لا تأخذ سنة و لا نوم * ← حرت بر خواب

۲. از کلمات فرود آمدن

✓ صحیف ابراهیم و موسی *

✓ و انزل التوراة و الانجیل * من قبل هدی للناس و انزل الزمان *

۳. به اعتبار وجوب و تطیف

✓ آرنگدا و اسکردا *

✓ فاعسلوا و هو علم د ایدلم ... *

✓ ان الصفا و المروة من سکناترا ... *

۴. و یا ذاتاً جلوتر باشد

✓ شنی و ثلاث و رابع *

✓ مایلوں سن کجی ثلاثه الا هو رابعهم و لائسه الا هو سادهم *

← ان تقودا شنی و فرادی * تقدم شنی بر فرادی = جهن تودن اجتماع

۷. سبب ۸

← تقدم عموم بر حکیم ← زیرا خداوند غرض دانس پس حکم نمود

← تقدم حکیم بر حکیم ← زیرا حکم و استوار نمودن از علم بر بی ضرر

← تقدم حکیم بر حکیم (سود انعام) ← زیرا در این معاک مانو نذاری و شرح است.

تقدم عبارت کردن بر استعانت خداست (سوره حمد) - زیرا عبارت سبب حصول استعانت است.

یک استواب و یکب المضربین * زیرا توبه سبب طهارت و پاک شدن است

اقل اقال انتم * زیرا اقل (کمتر از) من گفته است

يقصدون انصارهم و كلفوا فرد لهم * زیرا چشم انسان را به کارهای دیگری مانند

۸. بسیاری افراد سنی

تفلم حافر و مسلم مؤمن * زیرا افراد از نوسان بگریزند

منهم ظالم لغنه و منهم سارق بالکبریا * زیرا افراد ظالم بجز از تعصده - میان بردها

تقدم سارق بر سارقه - زیرا سارق از سارقه بتر است و آنها بیشتر از سارقان به خداوند هستند

تقدم زانیه بر زانی - زیرا زانیه از زانی بتر است

تقدم رجف بر عذاب (در اعقاب جاهلی قرآن) - زیرا حق خدا از عذابش بتر است

ان من انذاهکم و اولادکم عدوا لکم فاحذروهم * زیرا افعال آن درین همگیان بجز از فرزندان است.

انما اسواکم و اولادکم فتنه زیرا فتنه از اسوا یعنی موردی درباره اولاد چنین نیست - ان لا انسان لیفتنی

ان زاه استغنی
انسان علی درانی که همه فتنان
کی کند

۱۱. دلالت بر قدرت الهی و تعظیم باری است

✓ قسم من انشی علی بطنه ، منهم من انشی علی راسه و منهم من انشی علی ارجله *
✓ و کتبنا مع ذلک انجیل یسوع و انجیل داود و انجیل اسمعیل و انجیل ابراهیم و انجیل اسمعیل و انجیل اسمعیل

و کتبنا مع ذلک انجیل یسوع و انجیل داود و انجیل اسمعیل و انجیل ابراهیم و انجیل اسمعیل
و کتبنا مع ذلک انجیل یسوع و انجیل داود و انجیل اسمعیل و انجیل ابراهیم و انجیل اسمعیل

این لفظ بیان اینست که علی از دلائل بر درهای خود و درهای خود فرموده

۱. به آداب و اسباب استیلا و طاعت

۲. به قصد آسودگی اندر او چشم سخن بآین ایام میزود به جهت اهتمام به آن

✓ یَوْمَ نَبْذِضُ الْجَاهِلِیْنَ وَ نَسْفَعُ بِالنَّاصِیَةِ الْجَاحِلِیْنَ وَ نَجْعَلُ الْأَرْضَ لِلْأُولَئِیْنَ الَّتِی نَحْسِبُ لَهَا ظُلْمًا وَ نَسْفَعُ بِالنَّاصِیَةِ الْجَاحِلِیْنَ وَ نَجْعَلُ الْأَرْضَ لِلْأُولَئِیْنَ الَّتِی نَحْسِبُ لَهَا ظُلْمًا

ما نسفَعُ بالقرآن * و اما الذلک ابراهیم و کتبنا مع ذلک انجیل یسوع و انجیل داود و انجیل اسمعیل و انجیل ابراهیم و انجیل اسمعیل

۳. به قصد تقنین در فضاهای در بر آوردن سخن به روشهای تواناگون

✓ و اذ صرنا الالباب سجدا و قولوا حمدا * ✓ و قولوا حمدا و صرنا الالباب سجدا *

✓ انا انزلنا التوراة فیها هدی و نور * ✓ علی من انزل الالباب الذی جاء به موسی نوراً و هدی للناس *